

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
 Kovács a lap szellemi és szel-
 illető közlemények kü-
 lüldendők.

Kéziratok vissza nem
 adtnak

ABONY

Kiadóhivatal

ZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová
 az előfizetési pénzek, a hir-
 detések és ezeknek díjai
 valamint a felszólalások
 küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
 évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felölös szerkesztő:
 TIEMSKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN, BATTIK MIKLÓS.
 Kiadótlajdonos: ZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó
 hivatalhoz küldendők. Nyiltter سرا 1 koronára.

A nagyszünet után.

A rövidülő nappalokkal végéhez ért a nagyszünet. Még csak pár nap s megkezdődik a tanítónak és a gyermeknek tervszerű szellemi munkássága.

De álljunk meg egy kissé, elmélkedjünk afölött, hogy valjon minden gyermeknek megadta-e a nagyvakáció azt a teljes lelki- és testi nyugalmat, amelynek eléréséért a nyár folyamán szünetelt a tanítás. Valjon részesült-e a gyermeki test és lélek abban az abszolút nyugalomban, amelyre a felette nehéz tanulási műveleteknél legelső sorban oly nagy szükség van? Helyi körülményeinknél fogva állíthatjuk, hogy tanítóinknak legalább is 50%-a nem élvezett teljes nyugalmat, nem pedig azért, mert lakosságunk földműves és munkás osztálya s a tanyák eselődése kora tavasztól fogva késő őszig, amezai munka megszüntéig a gyermekeket is foglalkoztatja, legkiváltképpen nyáron, amikor a gyermekek is kiveszik részüket a nagyon terhes, izzasztó aratási és egyéb mezei munkából. A gyermekmunkások alatt nem értem azokat, akik eddig édes anyjuk

szoknyájába kapaszkodva jártak be éltük utjait s most először lépik át az iskola küszöbét, hanem értem azokat, akik már jártak s még fognak járni az iskolába. Ezek a gyermekmunkások mindaddig dolgoznak, illetőleg segédkeznek szülőiknek, vagy napszámba járnak, amíg a mezei termények be nem takarítatnak. E körülményre vezethető vissza a tankötelesek nehéz beiskolázása a tanév elején s hasonló körülmény-nél fogva alig, legtöbb esetben nem tartathatók vissza az iskolába a tanulók a szorgos mezei munka kezdetén, tanév végén.

Tagadhatatlan, hogy a gyermek foglalkoztatása, az életküzdelembe való belevonása a mai nehéz megélhetési viszonyok mellett alig nélkülözhető, valamint az sem helytelen, ha a szülők korán megismertetik a gyermekkel leendő sorsukat; de az is elvitázzhatatlan ténydolog, hogy a fárasztó testi munka csak az arra képes szervezetnek való, nem pedig a fejlődésben levő gyermeknek. Erre egyes államokban, így például az északamerikai egyesültállamokban oly nagy súlyt fektetnek, hogy az ottani országos törvény szigorúan megtiltja

az iskolás gyermekek mezei, gyári, vagy más terhes munkákra való alkalmazását.

Általánosan elfogadott elv, hogy a test és lélek viszonylagosan hatnak egymásra. A szellemi munkában kifáradt lelket, a terhes testi munka még jobban kimeríti s viszont a fárasztó testi munka a lelket is elernyesztí. Innét van az, hogy sok iskolás gyermeknek egész lényén a bágyadság jele ismerhető fel, amikor a fárasztó mezei munka alól felszabadulva az iskola padjában helyet foglal. Itt pihenni ki a nagyszünet fáradalmait s a rendszeresen adagolt szellemi tápláléktól, testi szervezetének megfelelő testgyakorlattól, a könnyed játéktól nyeri vissza lelkének s testének rugalmasságát.

Veverán István.

Társadalmi alakok.

Irta: Csehál József.

III. „A nagyságos“ úr.

Néhány évvel ezelőtt történt valamelyik járásbírósnál, hogy egy tanút hallgat-tak ki. Első kérdés: „hogyan hívják“? felelet: „hetedhétszilvasi Hétszilvássy Adolar“.

TÁRCA.

Bátor Angyel.

Elbeszélés a népeletről. . . . Irta: Nagyrévi.

(Folytatás.) Jelige: Bocssáss meg ellenségednek.

Lassan-lassan lenyugodott a nap. És a fokozódó sötétséggel egyre nagyobb-nagyobb sötétség: fájdalom borult az Angyel lelkére. „Mi lesz meg ebből? — mondta magában. — De csak legalább jöjjön már! Itt megint a Veron keze dolgozik.“

Azonban hiába várt; elmúlt 9, 10, 11 óra és nem jött. Már aggódni kezdett felöle. Egy szomorú gondolat is villant meg agyában: bátha most sikerül Veronnak a terve, hogy boldogtalanná teszi őt és majd fölbomlik a házasság . . . és a hősiesen fekvő kis fiára gondolt és sirt, sirt keservesen . . .

A „Polgári perbiróság“ tárgyaló termében a hosszú zöld asztalnál komoly arcú, szigorú tekintetű bírák ültek. Közepütt az asztallal s a bírákkal szemben ült egy sapadt arcú, bánatos szemű fiatal ember; mellette balról egy kiaszott, ráncos arcú asszony. Meg csak egyre vártak. Végre megjött az az egy is. Mikor a szarvas ajtóban föl-tűnt a karsú, derék és szép fiatal asszony, karján gyermekeivel és egy körültekintéssel végigné-zett éjfekete, könnytől esillogó szemével a terem-ben lévőkön; a bírák arcáról eltűnt a bosszan-kodás és türelmetlenség; a Nagy András szomorú, bánatos arcát pir borította el és lesütötte szemét; de a Sárge Rozált a jelenet hatása csak bossz-szuntotta.

Az elnök megnyitja az ülést. Felszólítja Nagy

Andrást, hogy adja elő panaszát. És Nagy András elmondja, hogy ő, mielőtt még a katonasághoz bevonult volna, házasságra lépett Bátor Angyellel. Ez azonban tavollete alatt házastársi hűtlenség bűnébe esett. A következőkben elmondja azt is, hogy feleségét, mivel atyja feleségétől együtt kitagadta őt, szüleikhez, a szegény Bátor családhoz vitte, addig míg ő maga haza nem jön a katonaságtól. Eközben követte el a házastársi bünt egy úri emberrel, kit Sárge Rozál személyesen látott, mikor Angyelekhoz ment és Angyel mily nagy örömmel fogadta őt. Ezen elmondott tény és a házastársi hűség megszegése miatt, kéri a házasság fölbontását.

Utána Sárge Rozál kihallgatása következett. Ez elmondta, hogy ő abban az időben az Angyelek háza mellett lévő erdőben szedegetett, mikor látta, hogy egy fiatal ur: a Kis Pal, Angyelhoz bement és Angyel nagy örömmel fogadta.

A bírák arca a Kis Pal név hallatára elkomolyodott. Tudtak nagyon jól, hogy milyen erkölcstelen életű volt Kis Pal. Most számos bűne miatt az illavai börtönben senyved.

Erre Angyel kihallgatása következett. Ő-zinte, egyszerű szóval elmondta, hogy amit az előtte szólók mondtak, tisztára hazugság. Annál igaz, hogy volt náluk egy fiatal ur, az azonban az ő edes testvére volt, Bátor Gyula, kit már hosszú idő óta nem láttak. Erre elmondta Gyulának egész olettörténetét.

András csak ámult-bámult a mondottakon. Sárge Rozál pedig ajkát harapdosta; nagyon jól tudta ő, hogy nem Kis Pal, hanem Bátor Gyula volt az. Azonban mikor a bíróság fölszólította, hogy igaz-e, amit Bátor Angyel mondott, határozottan tagadta. A bíróság, a személy arcvonásai-nak leírását követelte. Persze, hogy Sárge Rozál a Kis Pal vonásait mondotta el. A bíróság látván,

hogy semmire sem megy, elrendelte, hogy: Nagy András, Bátor Angyel és Sárge Rozál holnapután 3 órakor e teremben újra jelenjenek meg, akkorra Kis Palnak távirati uton való kihallgatása megtörténik, hogy jart-e, volt-e ő valamikor a Bátor Angyellel és hogy volt-e vele viszonya. — Elme-hetnek!

András az apjához, Angyel, a megrágalmazott, meghurcolt Angyel édes anyjához ment és ott önté ki szive fájdalmát. — Mint a vankosból kifordult pelyhet a szél, úgy vitte szét Sárge Rozál és cinkosai a Bátor Angyel esetét. Mindenki megszánta a szegény fiatal asszonyt, csak a szellemesek és Angyel irigyei nem. Ezek örültek baján.

A tárgyalási terem zsufolásig megtelt. Az illavai börtön elítelt rabja már régebben megörült. Ezt hozta a távirat. A bíróság meg egyszer megismételtette a 3 személlyel a multkor elmondott tényállást. A vadló és vedő ügyész is elmondta a beszédjét, azonban dülőre nem tudtak jutni. Erre a bíróság felszólította Bátor Angyelt és Sárge Rozált nyilatkozzattételre, hogy hajlandók-e meg esküdni arra, amit bevallottak. Bátor Angyel szemébe könny toltult és zokogva mondta, hogy ő ártatlan, azonban nem esküszik, (a hallgatóságon morajlás zúgott keresztül), mert családjának minden tagja, kik közt ő legfiatabb, fogadalmat tett, hogy sohasem fog esküdni az Istenre, bármily szükség kényserítene is rá. Megkérdezték Angyel-nak édesanyját és édesapját, hogy igaz-e az? Azok helybenhagyták. Ezután Sárge Rozált ker-dezték meg, hogy hajlandó-e meg esküdni arra, amit bevallott. Sárge Rozál nagyon jól tudta, hogy valóban ilyen fogadalmat tett az egész család; hiszen 6 évvel ezelőtt a legjobb barátság volt Angyel édesanyja, családja és ő között. Ismer-

Második kérdés: „mi a foglalkozása?” felelet: „Ur vagyok!” A bíró vállat von, s megjegyzi: „Kérem ez nem foglalkozás!” „Mondjon jobbat, bíró úr!” feleli a tanú.

Ami az úr, az igazi úr fogalmát illeti, azt lapunk tisztelt olvasóinak ugyan magyaráznom nem kell; csak melleleg jegyzem meg, miszerint mérvadatlan véleményem szerint az igazi urat sem rang, sem mód teszik, hanem a tiszta jellem, az előkelő gondolkodás és a -- minden helyzetben beváló tapintatosság, valamint fellépésében a kellő szerénység!

A „nagyságos” jelzővel már komplikáltabban áll a dolog. Nem vagyok jurista, a közjogot nem ismerem, de azt hiszem nem tévedek igen nagyot, ha azt mondtam hogy a „nagyságos” valamely államtisztviselői avagy katonai, valamint papi rangfokozathoz van kötve, csakúgy mint a „méltóságos”. Mindazonáltal bátran lehet állítani, hogy magyar nyelvünkünk egyetlen kifejezésével sem élnek vissza az emberek, annyira mint épen a „nagyságos” jelzővel.

Igy esik meg aztán, hogy a cotamis voyagieur is „nagyságának” szölli a pincér, ha a vacsoraszámla megközelíti a két pengőt, a borralaló pedig 20 fillér. Pedig a vendég társadalmi rangja kifogástalan tisztességű ugyan, de sem osztálytanácsossal, sem örnaggyal, sem egyetemi tanárral áll egy polczon.

Ha szóban vagy írásban megtisztelni akarunk egy férfiút, s ha rászolgál, itt van rendelkezésünkre a jó magyar „tekintetes” cím! Minek uton útfélen ama izléstelen „nagyságos”?

Hanem eltértem tárgyamtól. A „nagyságos” akiről szólni akarok vidéken nem igen prosperál, túlnagyon ismerik ott az emberek egymást; inkább a főváros az ő talaja, ott némi ügyességgel és nagyobbrendű arcátlansággal éveken át graszszálhat, míg végre mégis eléri a büntető államhatárolom, avagy a jókor érkezett halál.

te az egész Bator család történetét. Azért most elkerültnek latta az időt, hogy bosszút álljon Angyelen édesanyja miatt. „Igen is kész vagyok az eskütételre.” A közönség lelekezete e kijelentés után egy pillanatra elállt, hanem azután oly zugás, mozgás keletkezett, hogy az elnökök kellett csendet csinálni. És a rancos képű, sáppadt Sarga Rozal a zöld asztal elé állott, esküre emelte a feszületet érintett 3 ujját és hangzott az eskü.

A bíróság kihirdette az ítéletet. Ugyanis, minthogy Nagy András csak úgy hajlandó tovább is hazasságban élni Bátor Angyellel, ha ártatlan ságát a nappal világosabban bebizonyítja; ezt pedig tanuk hiányában csak eskütétellel tehette volna, azonban ezt meg nem tette: azért tehát a „Polgári Perbírósg” Nagy Andrászt és Bátor Angyelt a H. T. 104—107. értelmében: egyenlőre agytól és asztaltól való elválasztásra ítéli.

Mikor az ítéletet kihirdették, oly nagy lármá, kiabálás lett, hogy a közönséget valóban karhatatlommal kellett a teremből kikergetni. Többen a hallgatóság közül Sarga Rozálnak rohantak és bizony, ha ott nincsen a rendőri fedezet, ott helyben agyonverték volna. Bátor Angyel és édesanyja elajult. Bátor János, a szegény, beteges öregember pedig a hirtelen csapás hírére oly beteg lett, hogy kocsiban kellett hazavinni. Csak ketten örültek a teremben ma: Sarga Rozál és Nagy Veron. Amaz örült, hogy a hamis eskü dacára sem történt baja és hogy bosszút állott az Angyel anyján; emez, hogy sikerült letörni boldogságát annak, aki szépségevel annyira megszégyenítte őt. Bátor Angyel imé szerencsétlen Nagy Andrászt meg, mintha elveszett volna a mai napon boldogsága, szívelelke, csak a lelkiismeret szava kizozta.

Egy hét múlva ez az eset is elvesztette érdekességét. Hiszen minden csoda három napig tart. Bátor Angyel, az egykor, meg nem is oly régen,

Mi, idősebb emberek még megemlékszünk ama esetről, amidőn egy legelőkelőbb társadalmi centrumban egy úr, aki ugyan követelte a maga számára a „nagyságost”, mindennap házárdul kártyázott és mindőg nyert. Amidőn azonban, egy este valamely másik úr az illetőnek szemére lobbantotta, hogy ha vesztésre fordulna a kártyázás vajon miből fizetné a veszteséget, miután semmije sincs, és pazar életmódját is csupán a kártyanyereségekből fedezi, emberünk hazament és agyonlőtte magát.

Behatóan tanulmányoztam a szóban álló urak természetrajzát. Legszembeötlőbb tulajdonsága valamennyinek, hogy élni akar uriasan, minél pazarabban de — dologtalanul, mert dolgozni?! pufj! a másik meg, az hogy a hiányzó erkölcsi és anyagi tőkét megtelített arroganciával igyekszik pótolni, ami naiv emberek előtt rendszeren sikerül is neki; tapasztalt ember pedig vállat von, és ott hagyja az ipszét faképnél.

Ha kérde, hol lakik, a „Vadászkürt”, — vagy „Hungariaszállót” emlegeti; igazában persze a Vörösmarthutezában lakik albérlően özv. Goldsteinnénál.

Az elmúlt éjjel fogott valahogy egy vidéki ártatlanságot, akinek szörnyen imponál orrhangjával, peesétgyűrűjével és monoklijával; egy kis, ferblit csaptak, nyert 200 pengőt. — Ruhára van szüksége, új őszi toalet kell! — Ha nekem kell ruha és csak 200 pengőm van, egyéb semmim, elmegyek egy boltba, ahol kész és olcsó ruhat árusítanak; ez így ésszerű és tisztességes,

Nem úgy a mi emberünk!

Bevált valahogy egy százasbankót aztán felkeres egy lehetőleg új keletű szabóüzletet. Soká válogat a szövetminták között, ez nem szép, ezt csak favágó viselheti, stb. stb. végre választ, s mértéket vetet; felszöllítés nélkül kivágja a százaszt és abból 10 pengő foglaltot fizet. — Az üzletember hajlong és visszafizet 90 pengőt. „Ez jó kundsáft” gondolja. És megyen tovább, ismét százaszt szerez tiz úzesért; egy másik szabóüzletben még egy öltönyt, egy harmadikban felöltőt rendel, mindenütt tiz pengővel foglalozva. Így kap két finom öltözetet és egy nőbel felöltőt összesen harmincz pengőért, mert ennél többet a három ártatlan szabó mester nem lát a „finom úrtól” soha többé! Származására nézve emberünk egyes kivételektől eltekintve, rendszeren — nem végzett földbírtokos hanem ilyenek a fia, aki tanult szü-

szépséges fiatal asszony, mindinkább beteg lett. Ott volt az édesanyaeknál. Az édesanyja, amint csak tellett szegénységéből, eléggé gondosan kezeltette. Pedig volt am még másik beteg is a házban: János bacsí, Angyel édesapja. Ez mindig kihívatta Angyelhoz az orvost és ami egy pár forintot keresett meg tavaly és mindeddig dugdosta, most az orvosra és a patikára adta, csak-hogy Angyel meggyógyuljon. De Angyel napról-napra fogyott.

Telt, mult az idő: egyik hónap a másik után ment, csak Angyel betegsége nem mult el. Kis fia május végén égi hazajába költözött, ami még inkább marcangolta amugy is fájó szívének. A Feber Ika néni nem győzött eléggé csodálkozni azon a nagy lelki erőn, mellyel betegségét és sorsát viselte ez az asszony. És meg mindig bizott, hogy a jó isten majd csak kideríti az igazságot. Nem hiába várt!

Egy szép júniusi nap reggelén szaladt egy asszony a Sarga Rozal házatól a Nagy Andrásékhoz és sürgősen hívatta magához Andrászt és Veront, hogy jöjjenek tüstént. Ugyancsak elment a Bátor Angyelékhöz is, hogy hívassa el, ha lehet Angyelt, vagy ha az nem jöhet, akkor az édesanyját. És Mari néni sietett, ahogy csak bírt. András és Veron már ott várták a Sarga Rozal házanál.

Sarga Rozál, a „szellemes asszony” ott vergődött a földön egy rossz szalmazsákon. Fajdalmasan tekintett szét azokon, kiknek ő adósa volt valamivel.

— Isten hozott benneleket Mariskám, András és Veron! — András és Veron azt sem tudták, hová legyenek csodálkozásukban. — Boesáson meg nekem az isten, hogy oly nagy vétket követtem el. Szegény Angyel! — És megeredt a könnye ennek a nagybűnös asszonynak. — Halal-e András és Veron, a Bátor Angyel teljesen

lőházában mindent, csak dolgozni nem! Aki igényeket támaszt az emberekkel, a világgal, az élettal szemben, de ezen igényeinek nincs sem jogi, sem erkölcsi alapja.

Megtörtént egyszer, hogy nagyon befolyásos helyről egy fiatal embert ajánlottak nekem alkalmazás végett. „Regi gentriesalad ivadéka” — mondtak nyomatékkal. — A fiú kiűzött napon és ő ában persze nem jelentkezett, hanem csak másnap és más időtájban, amidőn egyéb teendőm lett volna. — Azonnal lattan kívül van dolgom, de tekintettel kellett lennem pártfogójára, ezért alkalmaztam.

Hát kérem, ez az „úr” még másolás közben is csak úgy szorta a helyesírási hibákat, semmit sem tudott; s midőn már a második napon előlegel kért s ezt persze, nem kapta, elment és többé nem jött a hivatalba, feleltre rá a Stefánia uton lattan, jukkerfogatot hajtva, mögötte a kocsin liberális mas üll, mellette a bakon egy ismert özvegyasszony. . . .

Ismerek egy másik diszpeldányt. Semmije sincs, de mindamellett nagy sportember; ráer erre, mivel hivatala vagy foglalkozása nincs, dolgozni meg persze nem dolgozik semmit. S vajjon miből él? miből fedezi sport passziójának jelentékeny költségét? ezt nem igen kutatják az emberek, beérik avval, hogy van egy durgazdag barátja, tetszik tudni? barátja nem barátja, aki készségesen gondoskodik mindenről. . . .

Még egy csinos alak jut eszembe. Együtt nyomtuk annak idején a gymnasium padjait és faradoztattuk a piarista pátereket, Isten árdja emléküket. Apja valami tanácsos volt, anyja egy bérkocsigazda lánya. Meg előtem áll a fiú, amidőn bárhanyszor delben hazament az iskolából, felkereste a kétfogatu bérkocsik gyűlhelyén a nagypapát, betessékelte a kocsiba, ő a bakra ugrott s így vitte haza a nagypapát is, meg önnönmagát is ebedre. — Kedves, jó fiú volt ő akkor. — Az élet elválasztott minket, sok sok éven át nem is lattan. Amidőn pedig életpályam kemény, kimerítő munkája már jöcskán megviselt engem testben, lélekben, a veletlen összehozott minket egyszer. „Mi az állásod, foglalkozásod?” „Úr vagyok!” Megludtam aztan avatott embertől, hogy a fiakárosnagypapa, meg a tanácsos úr is régen porladoznak, édesanyja kegyelemkenyeren nyomorog irlalmas rokoaknál, a szép fiakkerosház, meg a gömbölyded fiakeros vagyon réges régen elúsztak és az „úr”, a „nagyságos úr” hamiskartyás, sipiszta, de ma is százpengős öltözeteket visel s a Pannoniában ékezik; ha a kártya pedig nem quadrál, akkor „barátnök” gondoskodnak róla.

ártatlan! Én hamisan esküdtem. Az a fiatal ur csakugyan a Bator Gyula volt, az Angyel edes testvere. Meg mielőtt bement volna Angyelékhöz, találkoztam is vele, meg ő ismert meg először, még kezét is fogott velem. A látogatás után egy néhány hét múlva hallottam a Szücs tanótól, hogy meghalt a Gyula, Isten nyugosztalja. Te meg edes Mariskám, bocsáss meg nekem, hogy a te becsületed majdnem tönkre tettem a Sívó tekintetes uréknál. Tudod-e Nagy András, hogy a te anyósod becsületedhez szó sem férhet? Én lopkodtam az ezüst eszközöket a Sívóéktól és a Mária fogtam. Egyszer azonban rajtavesztettem, mert mikor a szomszéd Sz. városban az ékszerésznél lopva adogattam el az ezüst eszközöket, Mária az Ihaszne nagyságos asszonnyal es szobaleányával jött az ékszerészhez vásárolni, rajtakaaptak a lopott eszközök eladásán; a Sívó bevésés az eszközökön rögtön rányalott. És engem nagyon megbüntettek. Ekkor tettem föl magamban, hogy bármikent is bosszút állok rajta. De í-e megvert az Isten, bocsássatok meg nekem. Mária és Angyelka . . . — A vén boszorkány felrefordult és meghalt. Mária néni és Andras megilletődve állottak a halott mellett, de Veron szíve bosszúsággal telt meg. Csak nem tudja letörni Angyelt.

Az igazi katolikus asszony.

Mikor Angyel megtudta az örömhirt édesanyja és Andras szájából, örömeiben sirva fakadt. Többet használt ez a hír minden orvosságnál. Nap-nap után jobban erősödött. Férje meg azon nap, mikor megtudta az igazságot, a Perbírósgnál bejelentette, tüstént visszaallították az életközösséget és kérte a válópör beszüntetését. De amily nagy volt a Bator család öröme és András vigasztalása, epoly nagy volt Veron és apjának levertsége a hír fölött. Szerencsétlen ember volt ez a Nagy Mihály. Mkor felesége, az aldottlekkü asszony elhalt, teljesen a rossz utra tévedt: iszá-

A legszebb azonban, hogy cineres, predikátiomos nevéjegyű vannak, folyton öseiről meg ösi birtokról beszél, arrogans a netovábbig, de három sort helyesen fogalmazni nem tud.

Kitérek előtte, restellem az iskolából fenmaradt tegezést; kivénhedt, kiérdemült szellemi munkás vagyok csak, ő pedig az előkelő, pazar életmódú „nagyságos ur!” . . .

MI UJSÁG?

— **Megerősítés.** A vallás és közokt. miniszter Homokyi István polg. iskolánk igazgató tanárát igazgatói minőségében végleg megerősítette. Sok szerencsét kívánunk neki magasztos hivatalához úgy a növendékek, mint a szülők és az iskola érdekében.

— **Beiratkozás.** A helybeli izr. elemi iskolába be lehet iratkozni szeptember 4. és 5. én, vasárnap és hétfőn d. e. 8-tól 11 óráig a hitk. iródban. Beiratási díj 50 fillér.

Dr. Blumgrund Nattali izr. iskolaszéki elnök.

— **Tanév megnyitás.** A rom. kath. elemi népiskolákban f. hó 2-án megkezdett beiratások 10-ig tartanak. Mához egy hétre, a 8 órai szent misén ünnepélyes „Veni Sancte” s f. hó 12-én, hétfőn kezdetét vevő a rendes tanítás.

— **Halálozás.** Temeskőzy Gyula, egri lakos, Temeskőzy József ny. tanító fia, f. hó 1-én Egerben elhunyt.

— **Kossuth zo szorra.** Ringeisen Ottó kereskedésében elhelyeztet perselyünkben a Kossuth szobor alap javára 1 kor. 72 fill. gyűlt össze, mely összeggel a szobor alap 3918 kor. 73 fillert tesz ki.

— **Összeírás.** Azok a gyermekek, akik még f. hó 11-ig sem jelentkeztek az iskolákban, f. hó 12-től össze fognak iratni. Nagyon ajánlatos a tanköteles gyermekeket a rendes időben feladni az iskolákba, mert az összeírással kényszerített szülőknek sok fáradságába fog kerülni gyermekeiknek utólagos beiratása.

— **Vizsgálat.** Dr. Dabasy Ödön vármegyei tűzrendészeti felügyelő m. hó 20-án városunkban időzött, hogy Temeskőzy Gerzson járási tűzrendészeti felügyelőt felülvizsgálja s egyúttal a helyi tűzoltói szerelvényeket megvizsgálja. A nagy feekendőköt bizony piszkos, poros állapotban találta, kettőt plane eldugott helyen, kocsikkal mik-

kos, káromkodó ember lett. András ezért gyakran megróttá, de Veron mindig pártját fogta. Ezért lett oly kedves Veron apja szemében, míg Andrásnak annyi becsülete sem volt, mint egy rossz eselédnek. Etől kezdve valósággal rabszolgája lett leányának. András azonban mindig kereste a kibekülést: azért többször is elment az atyja házához, de ez mindig kerülte a vele való találkozást. Most azonban, mikor újra kibékült a feleségével, Veron hatása alatt költözött gyűlölettel fordult fia ellen. Most már Veron sem beszélt a bátyjával.

Pedig, ha valamikor, úgy most szükség lett volna segítő kére Andrásnak. A hosszas nyári esőzés egészen megróttasztotta a gabonát. Azon a két hold buza földön, melyet haszonbérbe vett ki két évre, annyi sem termett, hogy legalább a teli három hónap alatt szükösen megélhettek volna. Pedig most megszorodott a kenyerevők száma is. Ugyanis Angyelmak szüleit is maga mellé vette. Andrásnak és Angyelmak lőtt a feje a nagy gondban. Nagy Mihály meg Veron kárörömmel nézték Andrásék vergődését. „Ugy kell nekik! — mondá Veron. — Csak megdöglenének éhen!” Azonban a Veron kívánsága nem teljesedett. András, atyja nagy szegényere és gyalázatára idegentől kért és kapott kölcsönt.

De esodálatos az isteni gondviselés útja! Némelyiket annyira elhalmozza csapásával, hogy megrendül egész valója, míg a másik könnyen, gondatlanul el. Szegény Bátor Angyelmak ki sem heverte az egyik csapást, jött utána a másik, a harmadik. Atyját a ködös november kiragadta az élők sorából. A nagy sokaságból, kik sirját körülállották, két személy hiányzott: Veron és atyja. Oh, hiszen ő most nem ér rá a mások szomorúságával törődni! Neki egy hét múlva esküvője lesz Eszes Elekkel.

Vig énekszó, zene mellett ugyancsak ropják ám a táncot a Nagy Mihály házában a lakodalmas nép. Van ott a távoli atyfiakból, az ismerősökből egész csapat, csak Bátor Angyelmak, a feje, meg Mária néni nimesen ott, mert: nem hívták meg

kel eltorlaszolja. Nagy elégedetlenségét fejezte ki a fölött is, hogy nimes szilárd épület a szerelvények szertározására, a mi miatt a feekendők rongálásoknak van kitéve. Egyezőval egyáltalán nem volt elragadtatva tűzrendészeti viszonyaink fölött s a járási felügyelőt megfelelő előterjesztésre utasította. Hat bizony e tekintetekben tanulhatnánk Tapiószelétől is. Mert mit ér a legfényesebb felszerelés is, ha nimes hely, hol azok épsége, tisztasága megóvassék?

— **Homoki szőlősgazdák kongresszusa.** F. hó 25-én, 26-án és 27-én kongresszusra gyűlnek össze Szegeden a magyar homoki szőlősgazdák. Ezen a kongresszuson, amellyel kapcsolatban országos borkiállítás is rendez a Szegedi Gazdasági Egyesület meg fogják alakítani a Homoki Szőlősgazdák Országos Egyesületét. Az egyesület a melyre nagy szüksége van a homoki szőlőtermelésnek rég óta érzett bajok orvoslását tűzte ki céljául. Mindenek előtt igyekezni fog megoldani azt a kérdést, miképen lehet olesó agrárkölcsonők nyújtásával segíteni a homoki szőlősgazdákban, de ezen a legfontosabb kérdésen kívül az általános bajokon is segíteni fog. A szőlőbetegségek ellen védekező anyagot fog beszerezni tagjai részére, rendezni fogja a szaktanítás kérdését és közvetíteni fogja a bor értékesítést is. Ezek a főcélok, melyek mellett más nem kevésbbé fontos kérdések is helyet találnak. Mindezekből kiténik tehát hogy elsőrangú gazdasági érdek ennek az egyesületnek a megalakítása és konstataionuk is kell hogy Magyarország homoki szőlősgazdái meg is értik a kérdés fontosságát és már is tömegesen sietnek az egyesület zászlója alá. A kongresszus védnöke a földm. miniszter. Lesz két dísz, egy ügyvezető, 24 tisz. b. elnök, 1 fő és 7 titkára, 2 jegyzője, az intéző bizottság 100 tagból, az előkészítő bizottság 16, a kiállítási rendező bizottság 17, a kirándulást rendező bizottság 12, az elszállítási bizottság 19, a rendező bizottság 407 tagból áll, ez utóbbi bizottságnak abonyi tagjai: Dobozy Kálmán, Gaál Gyula, Gáspár Pál, Hay Mór, Havas Ignác és Samuel, Homokyi István, Imrek János, Kássa Sándor, Kárpáti Sándor, Király Ferenc, Kovács Béla, Kummer Mihály és Menyhért, Lavatka Béla, Löffler Miksa, Dr. Márton Lajos, Mathé József, Mucsy Alajos, Neppel Ferenc, Papp Péter, Pollitzer Mihály, Szanthó Elek, Sivó Jenő és Miklós, Schlosser László, Temeskőzy Gerzson, Teszary László, Tóth József és Véli Miksa. A kongresszusi

őket. Veronnak csak úgy hizott a lelke a káröröntől, hogy újabb vágást mérhetett Angyelmak. És a Bátor Angyelmaknál a lakodalmas késő esti órában három könnyes szemű egyén imádkozik a mecses világánál Jézus kepe előtt, hogy segítse meg őket az a sokatszenvedett Istenember szomorúságukban, elhagyatottságukban és szegénységükben.

* * *

És multak az évek. András és Angyelmak szorgalommal, meg az Isten segítségével lassankint vagyoniag is föllendültek. Az öreg Mária néni vidáman gagyog a kis Gyurival, az Angyelmak fiával.

Hanem annál ijesztőbb és szájalomra gerjesztőbb híreket hozott Fehér Ilka a Nagy Mihályékról. Tegnap este a nagy zivatarban a villám ütött a gabona-kazalba és egy szálíg elégett. Nagyobb baj volt, hogy biztosítva sem volt. Ma delben pedig az Eszes Elek halt meg tüdővérszben. Mindenki Isten csapásának tartotta a dolgot. Az volt! Angyelmak, András és Mária néni mély szomorúsággal hallották a hírt. Angyelmak tanácsára András meg ő azonnal elmentek a Veronékhoz, hogy fölajánlják segítségüket. Elfogadták. A jó komák, ismerősök csak szánakoztak rajtuk, de nem segítettek.

Elhantolták Eszes Eleket. Mikor mindenki eltávozott a temetőből és csak Veron, az apja, Angyelmak és András, meg Mária néni a kis Gyurival karján voltak ott a sírnál, így szólt Veron Angyelmakhoz:

— Meg tudsz-e nekem boesátani édes Angyelmak és András? Nagyon sokkal bántottalak meg benneteket. Boesátsatok meg az Istenért!

És Angyelmak szóltanul sirva hullott Veron karjába és sirt Veron is. Még a keményszivű Nagy Mihálynak is kiesett a könnye és András vállára borult zokogva. Mária néni, meg a távolálló Fehér Ilka csak törülgettek könnyes szemüket. Veron az Angyelmak atyja sírjára mutatott és hat személy ment a sírhoz és imádkozott a szegény, öreg János bácsiért.

Vége.

son ezek a bizottsági tagok nagy része részt fog venni. Hogy a mi érdekeink is képviselve legyenek ezen a kongresszuson és hogy ez tetemes kiadásokkal ne járjon, szükségesnek vélém egy értekezlet megtartását, mely célból t. bortermelő társaimat f. hó 4-én, vasárnap d. e. 11 órakor, az anyakönyvi teremben tartandó értekezletre össze hívom, kérve minél számosabb megjelenésüket.

Temeskőzy Gerzson szerk.

— **A kis Terka esete.** Özv. Remis

Istvánné szükösen él munkája után. gyermekeit kénytelen dologba adni. Teréz nevű 14 éves leánykáját, jó ismerősei kiseretében felengedte Budapestre, gyári munkára, a jó ismerősök azonban elhagyták a kis lányt Budapesten, a kit ott bolyongásában egy ki-pesti asszony vette magához és elvitte Kiszpestre, hol bevitte az anyakönyvvezetőhöz hogy csináljon valamit sorsában. A kis pesti anyakönyvvezető ide irt az abonyi anyakönyvvezetőhöz, hogy az anyját értesítse a leány sorsáról, küldjön neki útiköltséget, addig magánál tartja. Ugyis lett s a lányka baha indatott. Bizony szerencse, hogy egy jó érzésű asszony vette gondjaiba és jó emberekhez fordult elhagyatottságában.

Lisztpiaci árjegyzék.

— Flégnér Géza gőzmalma heti jelentése. —

0-ás liszt 33 fillér. — 0-ás liszt 33 fill. — I-es liszt 32 fill. — II-es liszt 31 fill. — III-as liszt 30 fillér. — IV-es liszt 27 fill. — V-ös liszt 22 fill. — VI-os liszt 20 fill. — VII-es liszt 18 fillér kilója. — Fehér rozsliszt 21 fill. — Vegyes liszt 12 fillér kilója. — Búza és rozs korpa 8 — korona mázsája. — Búzahaj 4 korona. — Söprdek liszt 7 korona 100 kilónként, zsák nélküli. Tengeri: 100 kiló 13 — kor., 1 veka 3 10 korona.

Eladó ház.

A Hertzka-féle ház (Gaál Miklós-utca) örökáron eladó, vagy haszonbérbe kiadó. — Bővebbet a tulajdonosnál, ugyanott.

Önkéntes árverési hirdetmény.

A Deutsch Antal-féle sárhalmi 1200 magyar hold földbirtokból a még meglévő parcellák

1910. szeptember 8-án, csütörtökön a helyszínen

reggel kezdődő és egész nap folytatandó önkéntes árverésen kisebb-nagyobb tételekben

el fognak adatni.

Árverési feltételek a helyszínen **Sárhalmán** és a Nagykőrösi Közgazdasági Bank Részvénytársaság hivatalos helyiségében **Nagykőrösön**, valamint Kiss Mór regalebérő úrnál **Ujkécskén** megtudhatók.

Eladó ház.

I. ker. Ceglédi-út (Goldschmid-féle) Kernács István háza, mely áll 4 szoba, 1 fürdőszoba, 2 konyha, kamra, pince, magtár, istálló, eseléd lakás, alsó-, felső udvarból, szabadkézből eladó. — Értekezni lehet Varga János bérkocsi tulajdonossal.

Bérlet.

14 hold föld haszonbérbe vagy feléből több évre kiadó. — Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Eladó ház.

A vasut-utcán, dr. Taaly Gábor ügyvéd úrral szemben levő új ház eladó. — Értekezni lehet a helyszínen.

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, az „Abony” kiadóhivatala
ABONYBAN.

Van szerencsém Abony város és vidéke t. közönségének b. figyelmét felhívni

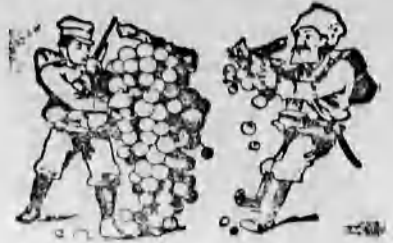
könyvnyomdám,

hol igen jutányos áron és gyorsan szerezhetők be: névjegyek, lakodalmi és bál meghívók és mindenféle nyomtatványok.

A t. közönséget tiszta, modern és pontos kiszolgálásról mindenkor biztosítva, könyvnyomdám b. pártfogásukba ajánlva, igen tisztelt megrendelőimnek szolgálatára mindenkor örömetest készen vagyok.

Kiváló tisztelettel

SZERDAHELYI JÁNOS
nyomdatulajdonos.

Szőlőoltványokat

szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva, legdúsabb választékban a már évek óta előneked és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány-telep.

Tulajdonos: **CASPARI FRIGYES.**
MEDGYES, 61. SZ (Nagyküküllő-m.)

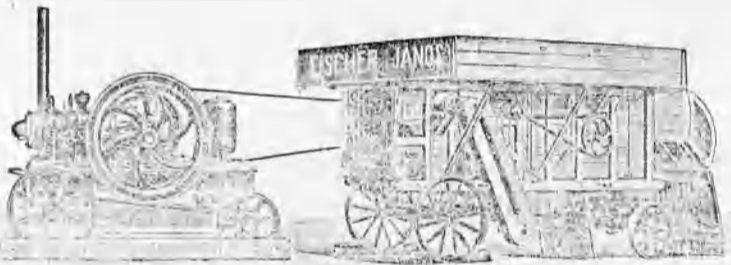
☛ Fessék képes árjegyzőket kőnni! ☛

Az árjegyzőkben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, emellett minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

MAGYAR VULKÁNCEMENTGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Központi iroda: Budapest, Vas-utca 25. szám. — Telefon-sz. 107-16. Gyártelep: Selyp. — Telefon: Hatvan 46.

Ajánl: Elsőrendű Selypi porlandcementet, Vulkánporland cementet, kitűnő minőségű, mely a porlandcement szabványait 50%-kal túlhaladja.

FISCHEK OS mérnök, gépészet, Budapest
V., Nádor-utca 35. szám. Sörgöny író: TURINA.

Csőplőkészletek
MUNKTELL
eredeti svéd
nyeresájmotorok
lokomobilok
BENZIN- és
szőlőtelepek

Ligetüzelt hűtő szava-
tosság leg-
1911
Árjegyzék és költségvetés
ingyen

Ügynökök

legmagasabb jutalék mellett magyarországi elsőrendű **ablakroletta** és **zsalusia gyár** részere felvételnek. Olyanok, kik már ezen szakmában dolgoztak, előnyben részesülnek.

Ajánlatok:

Friedman Károly

butor- és redőnygyára, Pécs.

Kérem cégemet más céggel össze nem téveszteni!

Neugebauer Antal

első mezőgazdasági gépműhelye és részöntődéje.
Alapítatlan Saját és elsőrangú magyar gépgyárak gyártmányainak nagyraktára.

Saját ház és ipartelep: 19-20

Szolnokon. Tiszapart. Tomori-ut 10-11.

Állandó gépkiallítás. Nagy új gépraktár. Nagy raktár borászati- és tejgazdasági cikkekben. Szivattyus kutak és fecskendő, úgy kender- és rügyanta-tömlők. — Gép- és motortulajdonosok nagy hasznára. Gőzmalom és gyárak, szesgyár, cukorgyár, fűrcsalmom, valamint gazdak, gép- és mindenféle motor-tulajdonosok figyelmébe ajánlom az általam legújabbban konstruált és elkészített Magyarország és Ausztria összes tartományaira szabad. 3 db gőzhengerfűró-gépet — Gőzhengerfűrészek bárhol a helyszínén.

Minden rendszerű új mérlegek nagy raktára. — Mérleg-javítóknak ügyeljenek! — (Tarázói) mérlegek állvánnyal és excentrikus emelő készülékekkel eladó. — Hiányos mérlegek javítását, hitelesítéséhez való elkészítését és szakszerei újítását megismerős árban és legrövidebb idő alatt eszközölök. Továbbá 4, 6, 8, 11" löcrejű cséplőgép és locomobil és egy Bunkó család rendszerű 4 löcrejű álló benzín-motor is eladó.

Egy hat löcrejű kevéssé használt cséplő és ennek meghajtásához egy megfelelő benzín-, esetleg nyersolaj motor garnitúra megvételre kerestetik.

Élelmiszerek, bel- és külföldi terményeket értékesítő vállalat

Beer Sámuel és Társa

A székesfehérvári pénztárnál óvadékot elhelyezett törvénytisztelettel bejegyzett magánbizományosok.

Budapest Központi Vásárzsarnok.

Iroda: Csillag-utca 1. Telefon 42-26. Sörgöny cím: Beer Csillagutca. Postatakarék Dheque számla 25153.

Elfogadjuk mindenféle élelmiszeri bizományi értékesítést a legmagasabb napi árban a legjutányosabb feltételek mellett, gyors és előnyös lebonyolítással.

Marhahúst, előlt borjúkat, juhokat, bárányokat, sertéseket, füstölt kolbász árukat, nyers- és füstölt sonkát, vadakat, élő és vágott lisztitott baromfit, halakat, élő rákokat, tojást, mézet, tejsót, vajot, tehéntúrót, juhtúrót, sajtokat, hüvelyes valemények, mákot, paprikát, zöldségféléket, burgonyát, korai fűszereket, gyümölcsöket, alma, larsalma, körte, szamóca, málna, pászmeté, ribiske, meggy, cseresznye, barack, szilva, görög- és sárgadumyo, esemegező, borszőlő, must, bor, stb. stb.

A küldemények címünkre: Központi Vásárzsarnok vasutállomáshoz intézendők.

Heti jelentést kívánatra küldünk és készséggel szolgálunk mindennemű felvilágosítással.

Tisztelt háziasszony!

Tudja-e Ön miért legjobb a Flégner-féle liszt? Tudja-e Ön miért legolcsóbb a Flégner-féle liszt? **A Flégner-féle malmi liszt azért a legjobb, mert a legkitűnőbb tiszavidéki búzából, a legmodernebb eljárással készül. Azért a legolcsóbb, mert a Flégner-féle lisztet nem drágítja sem szállítás, sem az eladással járó költség. — A Flégner-féle malmi liszt bármely más lisztnél szaporább.**

Kapható:

Flégner-féle gőzmalmi lisztraktár, Hunyadi-utca — Flégner-féle gőzmalmi fiók lisztraktár, Szelei-út.

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni Abony város n. e. közönséget, hogy könyvkötészetemet Gaal Miklós utca (özü. Kreisinger Ferencné hentes) asszony házába helyeztem át.

Kérem a n. e. közönség szives pártfogását

Tisztelettel

Szűj László
könyvkötő.